

SEIKKAILU

Eksklusiivinen kisa Vaasassa: Tämä teatteri muuttuu sokkeloiseksi suunnistusradaksi! Vielä tänään voi ilmoittautua!

Unohda metsät ja polut – Vaasan Kaupunginteatterin historiallinen rakennus saa ensi sunnuntaina täysin uuden roolin, kun sen katsomot, portaat ja jopa kulissien takaiset salat valjastetaan hurjan sisäsuunnistuskilpailun maastoksi!

Ainutlaatuinen Teatterisprintti tarjoaa jopa 200 onnekkaille osallistujalle harvinaisen mahdollisuuden päästä koluamaan teatterin tiloja, jotka ovat yleisöltä normaalisti piilossa. Tapahtuman ratamestariryhmän johtaja Arto Puro-Aho kuvailee sprinttiä poikkeukselliseksi eläm्यkseksi, jossa

taiteellisuus ja urheilullinen haaste yhdistyvät. ”Vaasan kaupunginteatterin rakennus luo tapahtumalle täydellisen tilan urbaanille suunnistukselle. Rakennuksen sokkeloisuus, portaikot, käytävät ja näyttämön taakse kätkeytyvät tilat laittavat kartanlukutaidon ja tilannetajun todella koetukselle”, Puro-Aho hehkuttaa. Kilpailun erityishuomion ansaitsee itse teatterin näyttämö, joka toimii yhtenä rastipisteenä. Suunnistajat pääsevät siis kirjaimellisesti strassi- ja hikipisaroiden keskellä hetkeksi parrasvaloihin! ”Se mahdollistaa pienen hetken, jossa suunnistaja voi unohtaa olevansa kilpailussa ja uppoutua teatterin lumoon. Mutta kuitenkin vain pienek-

seuraavaa rastia”, Puro-Aho muistuttaa. Sisäsuunnistustapahtumaan otetaan mukaan 200 nopeinta ilmoittautujaa, ja alaikäraja on 11 vuotta. Ensimmäiset kilpailijat starttaavat sunnuntaina 23. marraskuuta kello 11.00. Suunnistuskisan jälkeen teatteriravintolassa pääsee vielä syventymään lajin draamaan, kun tietokirjailija Marko Kantomaa keskustelee kirjastaan ”Myrskyn suunnistaja – Pasi Iksen elämä ja kuolema”. Älä siis missaa tätä ainutlaatuista tilaisuutta nähdä teatteri uudesta vinkkelistä – ja tietenkin juosta se läpi! Tässä voi ilmoittautua: <https://www.vaasa.fi/app/uploads/2025/10/Teatterisuunnistus-kutsu-2025-1.pdf>

si hetkeksi, sillä kello käy ja matkan on jatkuttava kohti

WAASAN
PÄIVÄLEHTI
Nro 46, Sunnuntai,
16 marraskuuta,
2025
ISSN 2954-243X

WAASAN
PÄIVÄLEHTI

VAASAN YLIOPISTO
Digitalisointi syventää eriarvoisuutta

Julkisten palvelujen nopea ja säästötavoitteinen digitalisointi uhkaa jättää haavoittuvassa asemassa olevia kansalaisia palvelujen ulkopuolelle. Vaasan yliopistossa tarkastettava uusi väitöstutkimus paljastaa, että esimerkiksi maahanmuuttajat ja syrjäytymisvaarassa olevat nuoret ovat vaarassa pudota digitaalisten palveluiden kelkasta. Sosiaali- ja terveyshallintotie-

teen väitöstutkimuksessaan Hanna Kirjavainen haastaa harhaluu-lon siitä, että kaikki nuoret olisivat automaattisesti taitavia käyttämään monimutkaisia julkisia verkkopalveluita. Vaikka sosiaalinen media olisi hallussa, se ei tarkoita kykyä navigoida esi-merkiksi Kelan tai TE-toimiston sivuilla. Kohtalokkaat seuraukset Palveluista putoaminen voi johtaa koviin inhimillisiin seurauksiin, kuten etuuskien katkeami-seen. Tutkimus osoittaa myös, että standardoidut palvelumallit eivät vastaa kaikkien asiakkaiden todellisiin tarpeisiin. Esimerkiksi korkeasti koulutetut maahanmuuttajat kokivat turhautumista saadessaan yleispeiteviä ohjeita, jotka eivät ottaneet heidän osaamistautansa huomioon. Kirjavainen ei kuitenkaan peräänkuuluta digipalveluista luopumista, vaan niiden älykästä monipuolistamista. Digitalisaa-

tio voi myös auttaa vaikeasti tavoitettavia ryhmiä. Esimerkiksi sosiaalisesti vetäytyville nuorille digikanavat voivat tarjota matalan kynnyksen tavan osallistua palveluiden kehittämiseen. Ammatillainen on sillanrakentaja Tutkimuksen keskeinen tulos on, että asiakaspalvelun ammatillaisen rooli ei digitalisaation myötä vähene, vaan muuttuu entistä kriittisemmäksi. He toimivat sillanrakentajina, jotka auttavat asiakkaita ymmärtämään monimutkaista byrokratiaa. ”Nämä ammatillaiset ovat monelle asiakkaille korvaamattomia luottohenkilöitä,” Kirjavainen painottaa, mutta toteaa resurssipulan ja tehokkuuspaineiden estävän heitä auttamasta riittävästi. Hän peräänkuuluttaakin säästöajattelun sijaan aitoa asiakaslähtöisyyttä hyvinvointialueilla ja kunnissa. KUVA: Hanna Kirjavaisen väitöstutkimus osoittaa, että asiakaspalvelun ammatillainen on ratkaiseva sillanrakentaja ihmisen ja monimutkaisen järjestelmän välillä. Hanna Kirjavainen. Kuva vapaasti käytettävissä.

KAUPUNGINORKESTERI
Kahdella eurolla konserttiin

Opiskelijat sisään pilkkahintaan Vaasan Kaupunginorkesterin knserteihin. Vaasan Kaupunginorkesteri tarjoaa opiskelijoille ennennäkemättömän edullisen tavan nauttia livemusiikista. Suosittu kampanja tekee paluun, ja nyt opiskelijat pääsevät kaikkiin orkesterin konsertteihin Vaasan kaupungintalolla vain kahden euron hintaan.

Normaalisti opiskelijalippu orkesterin konsertteihin maksaa kahdeksan euroa. Tämä erikoistarjous on voimassa vuoden loppuun saakka, tehden kulttuurielämyksestä lähes ilmaista.

Orkesteri järjestää konsertteja lähes viikoittain, eikä tarjonta rajoitu vain perinteiseen klassiseen musiikkiin. Ohjelmistossa on myös paljon viihdekonsertteja sekä yllättäviä yhteistyöprojekteja eri genrejen artistien kanssa. Kun sinfoniaorkesteri kohtaa esimerkiksi popin, jazzin tai puhetaiteen, on luvassa jotain ainutlaatuista.

Orkesterin intendentti Mia Huhta painottaa kampanjan tärkeyttä:

”Haluamme tehdä konserteistamme helposti lähestyttäviä ja tarjota opiskelijoille mahdollisuuden kokea livemusiikin taika edullisesti. Tulevaisuuden kuulijat löytyvät oppilaitosten käytäviltä,” Huhta toteaa.

Tarjous kannustaa opiskelijoita tutustumaan Vaasan monipuoliseen musiikkitarjontaan. Lippuja voi lunastaa konsertteihin kaupungintalon lipunmyynnistä opiskelijakorttia näyttämällä.

PÄÄKIRJOITUS
Kaksikielisyys kannattaa

Sivu 2

Viikon kuva:

Roosan eli Päivi Honkaniemen ”Cafe & Winebar” on tuonut Kauppahalliin viihtyisyyttä

HANKEN
Jannica Fagerholm on valittu Hankenin Vuoden alumniksi

Signe ja Ane Gyllenbergin säätiön toimitusjohtaja ja yksi Suomen merkittävimmistä hallitusammattilaisista Jannica Fagerholm on valittu Hankenin Vuoden alumniksi. Palkinto julistettiin Hanken-päivän yhteydessä.

Vuonna 1986 taloustieteen ja taloustieteen opiskeltua valmistunut Fagerholm ilmaisi suurta ylpeyttä tunnustuksesta. ”Olin erittäin onnellinen ja erittäin ylpeä. Näen sen kunnianosoituksena uralleni, joka minulla on ollut, eli operatiivinen työskentely liike-elämässä, vapaaehtoisu- työ ja hallitustehtävät”, hän sanoo. Fagerholm on johtanut Gyllenbergin säätiötä viimeiset 15 vuotta, ja hänellä on vahva tausta finanssimaailmassa, muun muassa Sammossa, Handelsbankenissa ja SEB:ssä. Nykyään hän on aktiivinen hallitusammattilainen muun muassa Keskossa, Sanomassa, Mandatumissa ja Solidiumissa. Hänen sitoutumisensa Hankeniin on ollut suurta alumnitoiminnan alusta lähtien.

Hän on toiminut muun muassa yliopiston hallituksen puheenjohtajana. Nykypäivän opiskelijoille hän kannustaa: ”Et ehkä ymmärrä, kuinka arvokasta on saada todella hyvä koulutus kesken opintojen. Hanken on

kolminkertaisesti akkreditoitu ja tarjoaa hienoja kansainvälisiä mahdollisuuksia.” Vuoden alumni nimetään vuosittain henkilöksi, joka toimii yhteiskunnassa innostavana roolimallina ja jolla on vahva yhteys yliopiston kehi-

tykseen. KUVA: Jannica Fagerholm, Svenska handelshögskolanin Vuoden alumni. Gustaf Hafström, Hanken LÄHDE: Hanken

EKONOMIA
IMF: Suomen talous elpyy hitaasti

Suomi panee toivonsa epävarmaan käänteeseen. Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) mukaan maan talous on edelleen poissa vaiheesta, jolle on ominaista heikko tuottavuus ja jatkuvasti heikko kysyntä. Vaikka BKT:n määrä kasvoi vuonna 2024 vaatimattomat 0,4 prosenttia, kasvu hidastui jälleen vuonna 2025, ja vuotuisen kasvuennusteen mukaan se on vain 0,25 prosenttia.

IMF:n 7. marraskuuta 2025 päättynyt IV artiklan mukainen tehtävä antaa kuitenkin jonkin verran toivoa: vahvemman elpymisen odotetaan kiihtyvän ensi vuonna. Ennusteen mukaan tuotanto kasvaa 1,5 prosenttia sekä vuosina 2026 että 2027 yksityisen kotimaisen kysynnän asteittaisen elpymisen tukemana. Mutta tummat pilvet kasaantuvat. Vakauttamistoimista huolimatta budjettialijäämä on kasvanut dramaattisesti ja sen odotetaan pysyvän korkealla tasolla vuonna 2025. Tämä on nostanut valtionvelan hälyttävälle tasolle, jonka odotetaan lähestyvän 90 prosenttia BKT:stä vuonna 2025 – paljon enemmän kuin pohjoismaisten naapureidensa. Asiantuntijat varoittavat, että riskit ovat selvästi alaspäin. Suurempia haasteita uhkaavat työmarkkinoiden elpymisen hidastuminen ja asuntojen hintojen jyrkempi lasku. IMF kehottaa nyt Suomen hallitusta tekemään lisää tuskallisia vakauttamispyrkimyksiä syyttääkseen alaspäin suuntautuvaa kehitystä

TÄNÄÄN

PÄÄKIRJOITUS

Kaksikielisyys kannattaa

Ihmisaivoilla on huomattava sopeutumiskyky, ja ehkä mi-kään toiminta ei osoita tätä syvällisemmin kuin toisen kielen hallinta ja käyttö. Kahden tai useamman kielen säännöllinen käyttö ei suinkaan ole pelkkä kulttuurinen etu, vaan se muok-kaa perusteellisesti aivojen arkkitehtuuria ja toimintaa, mikä antaa merkittäviä kognitiivisia ja neurologisia terveyshyötyjä. Tämä vaikutus, jota usein kutsutaan ”kaksikieliseksi eduksi”, edustaa vankkaa tutkimusaluetta, joka vahvistaa, että kielten oppiminen on tehokas työkalu kognitiivisen elinvoiman ylläpitämiseen koko elämänkaaren ajan.

Miksi kaksikielisyys on edullista
Kaksikielisyyden terveyshyödyt johtuvat aivojen jatku- vasta useiden kilpailevien kielijärjestelmien hallinnasta. Kun kaksikielinen henkilö puhuu, molemmat kielet ovat aktiivisia aivoissa samanaikaisesti. Kommunikoidakseen tehokkaasti aiotulla kielellä puhujan on aktiivisesti tu- kahdutettava tai estettävä ei-toivottu kieli (Green 1998). Tämä jatkuva prosessi toimii tehokkaana henkisenä har- joituksena, joka aktivoi ensisijaisesti aivojen otsalohkois- sa sijaitsevan toimeenpanojärjestelmän.

Toimeenpanotoiminnot ovat korkean tason kognitiivi- sia prosesseja, jotka hallitsevat huomiota, hallitsevat imp- pulsseja, suunnittelevat ja vaihtavat tehtävien välillä. Kak- sikielisiltä aivoilta vaadittava päivittäinen ”jongleeraus” tehostaa näitä toimintoja. Kuten Bialystok (2001) osoitti, kaksikieliset lapset ja aikuiset suoriutuvat yksikielisiä pa- remmin tehtävissä, jotka vaativat valikoivaa huomiota ja kykyä sivuuttaa epäolennainen tieto. Tämä parantunut tarkkaavaisuuden hallinta on suoraa seurausta jatkuvasta kielellisten häiriöiden hallinnasta.

Lisäksi aivokuvantamistutkimukset paljastavat kon- kreettisia muutoksia aivojen rakenteessa. Kaksikielisillä yksilöillä on tyypillisesti lisääntynyt harmaan aineen ti- heys kieleen ja kognitiiviseen hallintaan liittyvillä alueil- la ja ylivoinmainen valkoisen aineen eheys, mikä helpot- taa nopeampaa hermoviestintää (Mechelli et al. 2004). Nämä fyysiset muutokset korostavat tehokkaampaa ja kestävämpää aivoverkostoa.

Kognitiivisen reservin rakentaminen
Yksi kaksikielisyyden kriittisimmistä pitkän aikavälin eduista on sen vaikutus kognitiiviseen reserviin. Kogniti- ivinen reservi on aivojen kyky kestää ikään liittyvää neu- rologista heikkenemistä tai vauriota (kuten Alzheimerin taudin kaltaisten sairauksien aiheuttamaa) käyttämällä vaihtoehtoisia hermoverkkoja tai toimimalla tehokkaam- min. Rakentamalla rikkaamman ja monimutkaisemman hermoverkon kaksikielisyys tarjoaa puskurin ikääntymi- sen ja sairauksien fyysisiä vaikutuksia vastaan.

Kliininen näyttö tästä varauksesta on vakuuttavaa. Tut- kimuksissa, joissa seurataan suuria potilasryhmiä, on joh- donmukaisesti havaittu, että kaksikielisillä henkilöillä di- agnosoidaan dementia ja Alzheimerin tauti keskimäärin neljästä viiteen vuotta myöhemmin kuin yksikielisillä (Craik, Bialystok ja Freedman 2010). Tämä viive ilmenee, vaikka molemmilla ryhmillä olisi sama taustalla oleva aivopatologia, mikä korostaa, että kaksikieliset aivot py- styvät paremmin kompensoimaan olemassa olevia vau- rioita ennen oireiden ilmeisyyttä.

”Kaksikielisyys kannattaa” ei ole pelkkä idioomi, vaan neurotieteeseen perustuva lausunto. Kognitiiviset edut ovat laajat parantuneesta tarkkaavaisuudesta ja päätök- senteesta fyysisesti terveempiin aivoihin, joissa on lisään- tynyt harmaa aine. Lisäksi kaksikielisyyden syvälinen kyky viivyttää heikentävien hermoston rappeutumissair- auksien puhkeamista vahvistaa kieltenoppimista yhtenä tehokkaimmista ja helpoimmin lähestyttävistä strategi- oista elinikäisen aivoterveysten edistämiseksi. Olipa kak- sikielinen kokemus hankittu lapsuudessa tai aikuisuu- dessa, se muokkaa aivoja tavoilla, jotka tarjoavat pysyviä terveyshyötyjä.

Lähteet:
Bialystok, Ellen. 2001. Bilingualism in Development: Language, Literacy, and Cognition. Cambridge: Cambridge University Press.

Craik, Fergus I. M., Ellen Bialystok, and Malcolm Freedman. 2010. ”Delayed onset of Alzheimer’s disease in bilingual speakers.” Brain 133, no. 7 (July): 2235–40.

Green, David W. 1998. ”Mental Control of the Bilingual Lexicon.” Bilingua- lism: Language and Cognition 1, no. 2 (August): 67–81.

Mechelli, Andrea, Jenny T. Crinion, Uta Noppeney, John O’Doherty, John Ashburner, Richard S. J. Frackowiak, and Cathy J. Price. 2004. ”Structural plasticity in the bilingual brain.” Nature 431, no. 7010 (October): 757.

Photo Supplement

Waasan Päivälehti

Photo Supplement

Wasa Dagblad

Wasa Daily

Spelmansstämman i Malax

1984

Photo Supplement - bpress.ovb

MAALAHTI

Malahti etsii Vuoden Opastähti – Aika äänestää!

Maalahden kunta on aloittanut äänestyksen Vuoden opastähden nimeämisestä – palkinnosta, joka nostaa esiin ihmisiä tai organisaatioita, jotka ovat roolimalleja vammaisille. Vammaisneuvosto on nimennyt kolme vahvaa ehdokasta, jotka ovat nyt julkisen tuomion edessä.

Vaalit kiinnittävät huomiota tärkeään työhön, jota tehdään osal- listavamman ja kannustavamman arjen luomiseksi alueelle.

Ehdokkaat ovat:
Tina Holms: Tinaa on kuvailtu sitoutuneeksi henkilöksi, jolla on suuri draivi DUV:ssa Vaasan alueella ja muissa asiaankuulu- vissa yhdistyksissä. Hänen työnsä korostaa aktiivisen yhdistyso- sallistumisen merkitystä.
Lisbeth ”Libbi” Bäck: Lisbeth korostuu välittävänä ihmisenä, joka levittää iloa ja antaa ”kultaisen särmän” tukemiensa ar- keen. Hänen panoksensa korostaa henkilökohtaisen tuen ja huolenpidon arvoa.

Psykososiaalinen yhdistys Träffpunkten ry: Yhdistystä kuvata- an tärkeäksi paikaksi, jossa kävijät voivat olla omia itsejään. Sitoutuneen henkilökunnan ja sekaohjelman ansiosta yhdistys nähdään organisaationa, joka näkee aktiivisesti pienen ihmi- sen.

Kuinka äänestää
Nyt on kuntalaisten ja muiden asianosaisten vuoro äänestää. Jokainen voi osallistua äänestykseen Malaxin kunnan virallise- ten verkkosivujen kautta.

Äänestys jatkuu 23. marraskuuta 2025 asti. Tämän vuoden lip- putähti julkistetaan 3. joulukuuta 2025 kansainvälisen vammai- späivän yhteydessä.
Lähde: Malax.fi

HYVINVOINTIALUE

Rajut säästöt Pohjanmaalla: Jopa 72 työntekijää irtisano- misuhan alla!

Pohjanmaan hyvinvointi- alueen yhteistoimintaneu- vottelut (YT-neuvottelut) päättyivät dramaattisesti 3. marraskuuta. Vaikka al- kuperäinen säästötavoite hieman pieneni, jopa 72 ty- öntekijän työsuhde on yhä vaarassa päättyä.

Hyvinvointialue joutuu so- peuttamaan toimintaansa rajusti, sillä ensi vuoden bud- jetissa tavoitteellaan peräti 51 miljoonan euron kustannus- leikkauksia. Henkilöstökulu- jen osuus säästötavoitteesta oli alun perin 15 miljoonaa euroa, mutta se saatiin hiottua 11,8 miljoonaan euroon. Näin suurin osa säästöistä syntyy Vaikka irtisanomisuhka kos- kee kymmeniä työntekijöitä, suurin osa henkilöstösäästö- istä toteutetaan onneksi muil- la keinoin: Rekrytointimenettely (7,5 miljoonaa euroa): Tämä tar- koittaa, että eläköitymisten tai työpaikan vaihdosten myötä

vapautuvia tehtäviä jätetään täyttämättä.

YT-neuvottelut (4,3 miljo- naa euroa): Tämän osuuden toteuttamiseen liittyy irti- sanomisuhka.

Henkilöstöjohtaja Juha Suikkanen korostaa, että ta- voitteena on minimoida irti- sanottavien määrä.

”Pyrimme siihen, että irti- sanottavien määrä jäisi mah- dollisimman pieneksi ja että pystyisimme sijoittamaan ih- misiä toisiin avoimna oleviin tehtäviin”, Suikkanen sanoo.

Hyvinvointialueella on jatkuvasti avoimia paikkoja sosiaali- ja terveysalan am- mattilaisille. Lopullinen irti- sanottavien määrä selviää vasta, kun nähdään, kuinka monta henkilöä pystytään si- joittamaan uusiin tehtäviin.

Myös korkeinta johtoa kos- kettiin, kun yksi johtajan virka lakkautettiin säästötoimena.

Hyvinvointialueen hallitus käsittelee neuvottelujen tu- losta ja ensi vuoden budjetin kokouksessaan huomenna 17. marraskuuta.

TEKOÄLY POHJOISMAISSA

Uusi tekoälykeskus on avattu – edistämään tekoälyä Pohjois- maissa ja Baltiassa

Uusi keskus, New Nordics AI, on hiljattain avattu vahvis- tamaan tekoälyn käyttöä ja kehitystä Pohjoismaissa ja Baltiassa. Keskuksen tavoitteena on edistää alueen halli- tusten, järjestöjen ja yritysten tiiviimpää yhteistyötä.

Lanseeraus tapahtui Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajamaa Suomen ja Alhvenanmaan järjestämässä ti- laisuudessa. Tavoite on selvä: lisätä tekoälyn käyttöä alueen globaalin kilpailukyyn vahvistamiseksi.

Kokoukseen osallistui useita pohjoismaisia ministereitä, muun muassa Suomen pohjoismainen yhteistyöministeri Anders Adlercreutz, joka korosti yhteistyön merkitystä:

”Pohjoismainen tekoälyyhteistyö vahvistaa kilpailukykyämme globaalisti. Globaali kilpailu ja epävarma liiketoimintaympäri- stö korostavat strategisen yhtenäisyyden merkitystä.”

Adlercreutz korosti myös, että tekoälyä on käytettävä vastuulli- sesti ja ihmiset keskiössä. New Nordicin tekoäly toimii yhteisenä alustana pohjoismaisen äänen nostamiselle sekä EU-tasolla että globaalisti.

VAASAN YLIOPISTO

Vaasan yliopiston hallitukseen valittiin kokeneita vaikuttajia elinkeinoelämästä ja julkiselta sektorilta

Ensi vuoden alussa Vaa- san yliopiston hallitus vahvistuu liiketalouden ja julkishallinnon kärki- nimillä. Valitsijamieskun- ta valitsi 20. lokakuuta hallituksen ulkopuoliset jäsenet uudelle toimi- kaudelle 2026–2029.

Ensi vuoden alussa Vaasan yliopiston hallitus vahvistuu liiketalouden ja julkishallin- non kärkinimillä. Valitsija- mieskunta valitsi 20. lokakuu- ta hallituksen ulkopuoliset jäsenet uudelle toimikaudelle 2026–2029.

Uusiksi jäseniksi tulevat Wärtsilä Finland Oy:n toimi- tusjohtaja Hannu Mäntymaa, ulkoministeriön alivaltiosiht- eeri Jarno Syrjälä ja halli- tuksen ammattijäsenen Eriikka Söderström. Vuodesta 2022 lähtien yliopiston hallitusta johtanut entinen pääministeri Mari Kiviniemi jatkaa halli- tuksen puheenjohtajana toista kautta.

Yliopistokollegion puheen- johtaja Sami Vähämaa ko- rostaa, että vaalit tukevat Vaasan yliopiston strategi- sia painopisteitä – kestävä

liiketoimintaa, energiaa ja yhteiskunnallista vaikut- tavuutta.– Uudet jäsenet tuo- vat mukanaan kansainvälistä näkemystä, pitkää kokemusta ja ennen kaikkea kykyä raken- taa siltoja tutkimuksen ja käy- tännön liiketoiminnan välille, Vähämaa sanoo.

Vaasan yliopiston hallituk- sessa on yhteensä kymmenen jäsentä. Heistä neljä tulee yliopistoyhteisön ulkopuolelta ja kuusi yliopistosta. Sisäiset jäsenet – professorit, henki- lökunnan ja opiskelijaedusta-

jat – valitaan syksyllä.

Valitut jäsenet tuovat mu- kanaan vaikuttavia ansiolueto- loita. Mäntymaa johtaa yhtä Suomen merkittävimmistä teknologiayrityksistä, Syrjälä vastaa ulkoministeriön kan- sainvälisistä ja poliittisista asi- oista ja Söderström tunnetaan kokeneena yritysjohtajana ja hallitusammattilaisena.

Puheenjohtaja Mari Kivinie- mellä on laaja kokemus sekä politiikasta että kansain- välisestä taloudesta. Ennen siirtymistään OECD:n apu-

laispääsihteeriksi hän toimi pääministerinä ja Kaupan lii- ton toimitusjohtajana.

Vaasan yliopisto on viime vuosina vahvistanut asema- ansa energia- ja taloustutki- muksen edelläkävijänä. Uusi hallitus aloittaa tehtävässään aikana, jolloin yliopisto hakee entistä vahvempaa roolia kan- sainvälisessä tutkimuksessa ja alueellisessa elinkeinoelä- mässä.

Kuva: Vaasan yliopisto. Ku- van käyttö on ilmaista.

MUSTASAARI

Tarvitaanko bussireitti Karperöstä Koivulahteen Lintuvuoren kautta?

Mustasaaren kunta ja liikennepalvelu Lifti selvittävät parhaillaan kiinnostusta uuteen bussilinjaan, joka yhdistäisi Kar- perön, Sepänkylän, Lintuvuoren ja Koivu- lahden. Kunta on käynnistänyt kyselyn, jossa selvitetään, onko tietoa riittävästi uuden liikenneväylän käyttöönottoon.

Suunnitellulla reitillä, jossa olisi yhteensä 22 pysäkkiä, pyritään parantamaan alueen joukkoliikennettä. Bussilinja liikennöisi Kar- peröntiellä, ohittaisi Lintuvuoren (tarvittaes- sa) ja jatkaisi Koivulahteen.

Aikataulu on suunniteltu helpottamaan työ- matkaliikennettä: aamuisin ja iltapäivisin linja liikennöisi kiinteällä aikataululla, kun taas keskellä päivää se toimisi tilausliiken- teenä. Reitti koordinoitaisiin myös linjan nro 6 kanssa, jotta Sepänkylästä olisi mahdollista siirtyä Vaasan keskusta. Matka-aika Kar- peröstä Sepänkylään on arviolta noin 15–20 minuuttia.

Jos kiinnostus osoittautuu riittävän suurek- si, kunta suunnittelee koeliikennettä radalle. Kysely on avoinna 30. marraskuuta 2025 asti.

VAASA

Joulunavajaiset Vaasassa ensi viikonloppuna

Ensi viikonloppuna 23.–24. marraskuuta joulukynttilät sytytetään Vaasan keskustassa. Ava- jaiset järjestetään torilla, jossa joulumarkkinat jär- jestetään molempina päi- vinä.

Laulu ja musiikki, joulu- pukki,tivoli ja Aavakertun mukavat eläimet, kaikki ovat paikalla.

Lisätietoja löytyy osoitte- esta vaasa.fi

ILMASTONMUUTOS

Copernicus: Vuosi 2025 on yksi kolmesta lämpimimmistä vuodesta

EU:n Copernicus-ilmas- tonmuutospalvelun (C3S) tuoreimpien tietojen mu- kaan vuosi 2025 on toden- näköisesti yksi kolmesta kaikkien aikojen lämpi- mimmistä vuodesta. Tämä tulos korostaa ilmaston lämpenemisen säälimätön- tä ja kiihtyvää vauhtia.

Raportti, joka sisältää tietoja lokakuuhun asti, vahvisti, että lokakuu 2025 oli maailman kol- manneksi lämpimin lokakuu. Se kirjasi keskimääräiseksi pin- tailman lämpötilaksi \$15.14^{o}\text{C}\$, mikä on mer- kittävä \$0.70^{o}\text{C}\$ yli vuosien 1991–2020 keskiarvon. Kriittisempää on, että kuukau- si oli 1,55 dollaria^{o}\text{C}\$

t^{o}\text{C}\$ korkeampi kuin arvioitu esiteollisen ajan taso vuosina 1850–1900.

C3S toteaa, että vuosi 2025 si- joittuu todennäköisesti toiseksi tai kolmanneksi, heti ennäty- svuoden 2024 jälkeen, ja mah- dollisesti jaettuna vuoteen 2023 mennessä. Tämä on huolestut- tava suuntaus, jossa viimeisen kolmen vuoden aikana lämpö- tilat ovat olleet poikkeuksellisia.

Copernicuksen ilmastasiois- ta vastaava strateginen johtaja Samantha Burgess korosti jat- kuvan kuumuuden vakavuutta:

”Olemme nyt vuosikymme- nellä, jolloin 1,5^{o}\text{C}\$n raja todennäköisesti ylittyy, mikä korostaa ilmaston- muutoksen kiihtyvää vauhtia ja kiireellistä tarvetta toimiin.”

Tiedot osoittivat myös, että 12 kuukauden keskilämpötila

marraskuuta 2024 lokakuuhun 2025 saavutti huolestuttavat 1,50 dollaria^{o}\text{C}\$ esiteol- lisen ajan tasoa korkeammal- le. Lisäksi on todennäköistä, että maapallon keskilämpötila kolmivuotiskaudella 2023–2025 ylittää kynnyksarvon 1,5^{o}\text{C}\$ ensimmäistä kertaa in-

strumentaalijaksolla.

Tulokset heijastavat jatku- vaa korkeaa merenpinnan lämpötilaa, joka oli lokakuun kolmanneksi korkeimmat maailmanlaajuisesti, ja meri- jään jatkuva vähäistä laajuut- ta sekä artkisella alueella että Etelämantereella.

PRESSREADER

Voit lukea kaikkia maailman sanomalehtiä milloin tahansa - eikä se maksa mitään

Kuinka saada kirjasto-kortillasi pääsy yli 7 000 sanomalehteen ja aikakauslehteen kaikkialta maailmasta

Kuvitelte, että voit lukea The Washington Postia aamukahvin ääressä, selata uusinta Voguea lounaalla ja sitten uppoutua The Economistiin illalla – kaikki maksamatta senttiäkään. Kuulostaa liian hyvältä ollakseen totta, mutta jokaiselle, jolla on suomalainen kirjastokortti, tämä on todellisuutta.

Tervetuloa PressReaderiin – maailman suurimpaan digitaaliseen lehtikioskiin, jota kuka tahansa suomalainen voi käyttää täysin ilmaiseksi kirjastonsa kautta.

Mikä on PressReader?
PressReader on digitaalinen palvelu, jonka avulla saat käyttöösi yli 7 000 sanoma- ja aikakauslehteä yli 120 maasta 60 eri kielellä. Suurista sanomalehdistä, kuten The Guardianista ja Svenska Dagbladetista, niche-harrastuslehtiin, muotilehdistä, kuten VOGUE, urheilu-lehtiin, kuten Golf Digest – kaikki on koottu yhdelle alustalle.

PressReaderista tekee ainutlaatuisen se, että et pääse vain lukemaan valittuja artikkeleita. Saat koko lehden juuri sellaisena kuin se näyttää painettuna, edestä taakse. Lisäksi saat käyttöösi uusimmat numerot sekä arkistomateriaalin, joka ulottuu useimpien julkaisujen osalta jopa 90 päivän taakse.

Pääsy – helpompaa kuin uskotkaan

Tarvitset vain voimassa olevan kirjastokortin mistä tahansa suomalaisesta kirjastosta. Prosessi on yllättävän yksinkertainen: Selaimen kautta: Siirry kirjastosi verkkosivustolle

Löydä PressReader digitaalisten resurssien joukosta

Kirjaudu sisään kirjastokortin numerolla ja PIN-koodilla

Aloita lukeminen!

Mobiilisovelluksen kautta:

Lataa ilmainen PressReader-sovellus App Storesta tai Google Playsta

Napauta "Kirjaudu sisään" ja valitse "Kirjastot ja ryhmät"

Kirjaston hakeminen luettelosta

Kirjaudu sisään kirjastokortin numerolla ja PIN-koodilla

Nauti 48 tunnin käyttöajasta – myös silloin, kun et ole enää yhteydessä kirjaston verkkoon

Kun olet kirjautunut sisään kirjastokortillasi, saat 48 tuntia rajoittamattoman pääsyn koko PressReader-valikoimaan.

Sen jälkeen sinun tarvitsee vain kirjatautua sisään uudelleen lataaksesi pääsyä.

Lukemisen maailma taskussasi

Se, mikä todella tekee PressReaderista vallankumouksellisen, on sen monipuolisuus. Tutustutaanpa eri luokkiin ja niiden tarjontaan:

Sanomalehdet – Maailma joka päivä

PressReader antaa sinulle välittömän pääsyn joihinkin maailman vaikutusvaltaisimpiin sanomalehtiin. Suomesta voit lukea Hufvudstadsbladetia, suurinta ruotsinkielistä päivälehteä, jolla on paikallista ja pohjoismaista uutisointia.

Haluatko tietää, mitä Yhdysvalloissa tapahtuu? Washington Post ja Los Angeles Times ovat paikalla, samoin kuin Chicago Tribune ja Boston Herald. Isosta-Britanniasta löydät The Guardianin ja The Telegraphin, kun taas Svenska Dagbladet ja Göteborgs-Posten pitävät sinut ajan tasalla ruotsalaisesta yhteiskunnasta.

Nämä sanomalehdet julkais-

taan päivittäin PressReaderissa, usein samana päivänä, kun ne julkaistaan. Voit lukea ne etusivulta viimeiselle sivulle, aivan kuin pitäisit paperilehteä kädes-säsi.

Sanomalehdet ja analyysit

Syvempää analyysiä ja pidempää perspektiiviä varten löydät sanomalehtiä, kuten The Economist, brittiläinen viikko-lehti, joka tunnetaan syvällisestä talouden, politiikan ja kansainvälisten suhteiden uutisoinnistaan. Forbes ja Bloomberg Businessweek antavat sinulle näkemyksiä yritysmaailmasta, kun taas Fast Company keskittyy innovaatioihin ja teknologiaan.

Variety ja The New York Review of Books käsittelevät kulttuuria ja viihdettä perusteellisesti, kun taas National Geographic Traveler vie sinut matkoille ympäri maailmaa – sekä maantieteellisesti että älyllisesti.

Muotilehdet – Tyyliä ja eleganssia

Muodin ystävät löytävät aar-reaitan PressReaderista. VOGUE – äärimmäinen muotilehti – on saatavilla useina kansainvälisinä painoksina. ELLE, Harper's Bazaar, Glamour ja Cosmopolitan tarjoavat kaikkea haute couturesta arkityyliin.

Miehille on tarjolla GQ ja Esquire, joissa on muotia, elämäntapaa ja kulttuuria. Grazia keskittyy ajankohtaisiin muotitrendeihin, kun taas Wallpaper yhdistää muotoilua, muotia ja arkkitehtuuria ainutlaatuisella tavalla.

Nämä lehdet ilmestyvät usein kuukausittain, ja PressReaderin avulla pääset käsiksi uusimpiin numeroihin samana päivänä, kun ne julkaistaan painettuna.

Valokuvalahdet – Kuvataide ja tekniikka

Valokuvaajille ja kuvien har-rastajille on tarjolla laaja valikoima. Löydät kaikkea uusimpia kameralaitteita arvioivista teknologialehdistä kuvataiteeseen ja valokuvaustekniikoihin keskittyviin lehtiin.

Olitpa sitten uusi ensimmäinen DSLR-kamerasi tai ammat-tivalokuvaaja, löydät tasoo-si kiinnostuksen kohteidesi sopivia lehtiä – muotokuvauksesta ja maisemakuvauksesta katukuvaukseen ja dokumentaariiseen valokuvaukseen.

Terveys ja hyvinvointi

PressReaderin terveysluokka on laaja. Men's Health ja Women's Health tarjoavat neuvoja liikuntaan, ruokavalioon ja elämäntapoihin erityisesti erilaisiin tarpeisiin räätälöitynä. Yoga Journal palvelee kaikenlaisia joogan harjoittajia, kun taas Runner's World on juoksijoiden raamattu.

Better Nutrition keskittyy ruoka- ja ravitsemustieteisiin, MiND-FOOD yhdistää ruoan mielen-tervyyteen ja Oxygen on suunnattu naisille, jotka treenaavat painoil-la ja haluavat rakentaa lihaksia.

Nämä lehdet sisältävät harjoitusohjelmia, reseptejä, asiantun-tijaneuvoja ja inspiraatiota terveellisempään elämään – kaikki saatavilla suoraan matkapuheli-meesi tai tablettiisi.

Urheilulehdet – Golfista jääkiekkoon

Urheilun ystävät voivat up-poutua suosikkiurheilulajeihinsa erikoislehtien kautta. Golf Digest ja muut golflehdet antavat vink-kejä tekniikkaan ja esittelevät maailman parhaat kentät. Hockey News pitää sinut ajan tasalla jääkiekon maailmasta, kun taas Ladies in Racing keskittyy naisiin moottoriurheilussa.

Lehtiä löytyy lähes jokaisesta urheilulajista – juoksusta ja py-öräilystä jalkapalloon ja koripal-loon, tenniksestä uintiin. Riip-pumatta siitä, mitä urheilulajia seuraat, löydät todennäköisesti

useita sille omistettuja lehtiä.

Ruoka ja koti – Inspiraatiota arkeen

Ruoan ystäville ja tee-se-it-se-harrastajille on runsaasti in-spiraatiota rikkaille. BBC Good Food Magazine ja BBC Easy Cook Magazine tarjoavat reseptejä kai-kentasoisille ja tilaisuuksiin. Taste of Home keskittyy kotiruokaan ja perheyhtävällisiin ruokiin.

Canadian Living, Good Hou-sekeeping ja Style at Home yh-distävät ruoan sisustukseen, muotoiluun ja käytännöllisiin siivousvinkkeihin. VOGUE Living Australia nostaa kodin ja muo-toilun taidemuodon tasolle.

Nämä lehdet päivitetään kuu-kausittain, ja ne antavat sinulle jatkuvan pääsyn uusiin resep-teihin, kausi-inspiraatioon ja ko-din kunnostusprojekteihin.

Teknologia ja pelaaminen – digitaalinen maailma

Tekniikan harrastajat löytävät aikakauslehtiä, kuten PC Gamer, Popular Science ja Science Illustrated. T3 keskittyy uusim-paan kulutuselektronikkaan, kun taas iPhone Life Magazine on suunnattu erityisesti Applen käyttäjille.

PCWorld ja Macworld antavat sinulle perusteellisia katsauksia tietokoneista ja ohjelmistoista, kun taas TechLife Australia kat-taa koko teknologian kirjojen äly-puhelimesta älykoteihin.

Matkailu ja elämäntapa – Tu-tustu maailmaan

Matkailulehdet ovat kategoria täynnä inspiraatiota itsessään. Lonely Planet – legendaarinen matkaopas – on saatavilla artik-keleilla kohteista ympäri maail-maa. National Geographic Tra-veller yhdistää matkustamisen tieteeseen ja kulttuuriin.

Backpacker on suunnattu se-ikkailunhaluisille ihmisille, joil-la on rajallinen budjetti, jossa Milano ja vastaavat opaslehdet tarjoavat syväskukelluksia tietty-ihin kaupunkiin, kun taas New York Magazine vangitsee suur-kaupunkielämän sykkeen.

Canadian Geographic, Max-im ja muut lifestyle-lehdet yh-distävät matkailun kulttuuriin, muotiin ja viihteeeseen.

Automaattinen käännös: Voit kääntää artikkeleita yli 30 eri kielelle yhdellä napin painalluk-sella. Haluatko harjoitella espan-jaa lukemalla El Paisia, mutta tarvitset apua tiettyjen sanojen kanssa? Käännöstoiminto on ole-massa.

Tekstistä puheeksi: Anna PressReaderin lukea artikkelit ääneen. Täydellinen työmat-koihin, kuntoiluun tai kotitöihin. Ominaisuus toimii useimmilla kielillä.

Offline-lukeminen: Lataa ko-konaisia lehtiä tai lehtiä, kun sinulla on Internet-yhteys, ja lue niitä sitten offline-tilassa, kun olet lentokoneessa, junassa tai missä tahansa, jossa ei ole wifiä.

Henkilökohtainen uutisyöte: Luo tili (edelleen ilmainen) ja mukauta omaa uutisyytettäsi. Valitse suosikkiosiosi eri julka-isuista ja pidä ne kaikki yhdessä paikassa – kuten oman henkilö-kohtaisen lehden luomien.

Kirjanmerkit ja jakaminen: Tallenna artikkelit myöhempää lukemista varten ja jaa mielen-

kiintoisia artikkeleita ystävien kanssa sosiaalisessa mediassa tai sähköpostitse.

Kaksi erilaista lukutilaa: Valit-se alkuperäinen painos (näyttää aivan samalta kuin painettu aika-kauslehti) tai tekstioptimoitu tila (helpompi lukea pienillä näytö-illä).

Miksi tämä on ilmainen?

Saatat ihmetellä, kuinka tämä voi olla ilmaista. Vastaus on yk-sinkertainen: suomalaiset kir-jastot maksavat PressReaderille tilausmaksun tarjotakseen asiak-kailleen pääsyn palveluun. Tämä on osa kirjastojen tehtävää de-mokratisoida tiedon ja kulttuurin saatavuutta.

Kirjastokortin kautta osallistut epäsuorasti verorahoillasi, mutta käyttö itsessään ei maksa sinulle mitään ylimääräistä. Sillä ei ole väliä, kuinka monta lehteä luet tai kuinka usein käytät palvelua – se on täysin rajaton.

Käytännön vinkkejä parhaa-seen kokemukseen

Aloita pienestä: Yli 7 000 julka-isun valikoima voi tuntua ylivoi-maiselta. Aloita etsimällä lehtiä, jotka tunnet tai joista olet kiin-nostunut.

Käytä suodatustoimintoa: Voit suodattaa maan, kielen, luokan ja sen, onko kyseessä sanoma-lehti vai aikakauslehti. Tämä hel-pottaa asiaankuuluvan sisällön löytämistä.

Luo tili: Vaikka ilmainen tili ei ole välttämätön lukemiseen, sen avulla voit mukauttaa kokemus-tasi, tallentaa suosikkejä ja syn-kronoida laitteiden välillä.

Lataa matkaa varten: Suunnit-teletko pidempää matkaa? Lataa useita lehtiä tai aikakauslehtiä ennen lähtöäsi, niin voit lukea tuntikausia ilman Internet-yh-teyttä.

Tutustu uusiin kieliin: Press-Reader on erinomainen työkalu kieltenopiskeluun. Lue sanoma-lehtiä kielellä, jota haluat oppia, käännöstoiminnon avulla.

Kokeile eri luokkia: Uskalla tutkia luokkia, joita et normaa-listi lukisi. Saatat löytää uuden kiinnostuksen kohteen!

Mitä tämä oikeastaan maksaa?

Jos tilaisit kaikki nämä lehdet yksityisesti, kustannukset olisivat tähtitieteelliset. The Economis-tin tilaus maksaa noin 150 euroa vuodessa, VOGUEN noin 50 eu-roa vuodessa ja The Washington Postin noin 120 euroa vuodessa. Pelkästään nämä kolme sanoma-lehteä maksaisivat sinulle 320 eu-roa vuodessa.

Kun PressReaderissa on pääsy yli 7 000 julkaisuun, yksityisiä til-auksia vastaava summa maksaisi kymmeniä tuhansia euroja vuo-dessa. Mutta kirjastokortillasi? Täysin ilmainen.

Demokraattinen näkökulma
PressReader edustaa jotakin perustavanlaatuisen tärkeää: tie-don ja kulttuurin saatavuutta ei saa rajoittaa taloudellisilla kyvy-illä. Kirjastojen ja PressReaderin yhteistyön ansiosta kaikki – tu-loista riippumatta – voivat lukea yhtä laadukasta journalismia kuin ne, joilla on varaa yksityisi-in tilauksiin.

Helsinkiläinen opiskelija voi lukea samaa The Economistia kuin liikemies New Yorkissa. Vaasalainen eläkeläinen voi se-lata samaa VOGUEa kuin muodin

harrastaja Pariisissa. Tampere-lainen teini-ikäinen voi seurata samoja urheilulehtiä kuin am-mattiurheilijia.

Tämä on tiedon demokra-tisointia käytännössä.

Tulevaisuuden kirjasto
PressReader on täydellinen esimerkki siitä, miten kirjastot kehittyvät digitaalisella aikaka-u-della. Kirjastot eivät ole enää vain fyysisiä paikkoja kirjojen lainaamiseen, vaan ne ovat port-teja maailman kollektiiviseen tie-toon ja kulttuuriin, joihin pääsee ympäri vuorokauden mukavasti omalta sohvalta.

Vaikka painetuissa aikakau-s-lehdissä ja fyysisissä aikakau-s-lehdissä on edelleen viehätys-ensä, digitaaliset alustat, kuten PressReader, tarjoavat jotain, mitä fyysiset kirjastot eivät kos-kaan voineet välittömän pääsyn tuhansiin julkaisuihin ympäri maailmaa, päivittävät päivittäin ja saatavilla missä tahansa.

Johtopäätös: Käytä oikeuttasi

Jos sinulla on suomalainen kir-jastokortti, mutta et käytä Press-Readeria, menetät yhden kirjas-tosi arvokkaimmista palveluista. Sinulla on jo pääsy – sinun tarvit-see vain aktivoida se.

Kun seuraavan kerran seisot lehtikioskissa ja mietit lehden ostamista viidellä eurolla, muis-ta: Sinulla on jo pääsy kyseiseen lehteen ja tuhansiin muihin lehtiin täysin ilmaiseksi kirjas-to-si kautta.

Joten miksi et lataa Press-Reader-sovellusta tänä iltana? Kirjaudu sisään kirjastokortilla-si ja aloita tutustuminen maailman sanoma- ja aikakauslehtiin. Ehkä aloitit huomenna The Guardia-nista, luet Hufvudstadsbladetia lounaalla, selaat VOGUEa iltapä-ivällä ja päätät illan The Econo-mistin kanssa.

Kaikki tämä odottaa sinua – eikä se maksa senttiäkään.

Maailman sanomalehdet tas-kussasi. Milloin tahansa. Missä tahansa. Täysin ilmainen.

Tarvitset vain kirjasto-korttisi.

UKRAINE PRESIDENT

We Are Working to Ensure Good News for Ukraine – And It Will Come – Address by the President

Dear Ukrainians!

Our Foreign Intelligence fulfilled the task of locating specific, precise addresses of Ukrainian children abducted by Russia. We are providing our partners with lists – lists of children who must be returned.

This is a sensitive issue, with a great deal of quiet diplomatic work underway. And to foil any Russian attempt to claim they supposedly know nothing about these children, we are ensuring that addresses are included as well. The first such list –containing over 300 surnames, first names, and addresses of the abducted children – will be on the desks of all the leaders assisting

us in this effort.

There were many military reports today – detailed updates from the front. Of course, Pokrovsk is our priority. We continue to destroy the occupier, and that is what matters most – to stop Russian strikes wherever and whenever possible. The Russians want to turn our entire country into what they are doing to Pokrovsk, what they are doing to Kupiansk, and other towns and communities. They must be halted where they have reached – and destroyed there. I thank each of our units, every soldier, sergeant, and officer who defends our positions and defends our state.

One more thing.

Today I held several meetings on our foreign policy activity for the week ahead – covering weapons for Ukraine, financial support, and our shared political outcomes in relations between Ukraine and the European Union. We are working to ensure good news for Ukraine – and it will come. I am confident. We thank everyone who is helping us! I thank everyone who is fighting for our state, for Ukraine, as they would for themselves.

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VIIKON TAIDE-ELÄMYS

Fanny Churberg

Fanny Churberg

12.12.1845 i Vasa - 10.5.1892 i Helsingfors

Vinterlandskap, efter solnedgången, Talvimaisema auringonlaskun jälkeen, Winter Landscape after Sunset 1880

KOVINA AIKONA

Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta

Kirj. KARL A. TAVASTSTJERNA

Suomentanut Juhani Aho

Osa 7

Sotatakki ei häntä koskaan rassittanut, ja hän olikin pukeutunut siihen vain siksi, että se katsottiin siihen aikaan kaikkein hienoimmaksi ja että hänen tulevaisuudestaan huolehtiva äitinsä oli sen sillä tavalla määrännyt.

Vasta sitten, kun hän erällä loma-ajalla oli viidenkolmatta vuoden vanhana rakastunut aivan nuoreen papintyttäreeseen, joka oli vaatimattomasta, mutta erittäin kunnioitettavasta perheestä, tunsin hän olevansa vanki. Nuori kaartinluutnantti ei oikein sopeutunut maalaispappilan vakaviin ja rehellisiin oloihin, jossa oltiin suorasukaisia ja teeskentelemättömiä. Mutta romantiikka oli silloin kukkeimmillaan, heidän rakkautensa tulisi luonteiden eroavaisuuksista huolimatta kaikki vastukset voittamaan, nuoret rakastavaiset haaveksivat kuumassa ikuista onnea, ja kihlaus julkaistiin.

Nuori luutnantti kunnioitti sydämensä syvyydessä tuota vaatimatonta paperiperhettä, ihaili äärettömästi morsiantaan ja oli varma siitä, että hän vastaisuudessa voisi istuttaa tuon tuoksuvan, kainon metsäkukkansa kaartin kasarmin kaupunkilaisilmanalanaan. Eikä rehellisessä pappilassakaan oltu aivan vapaita maal-

lisesta turhamaisuudesta, ja sielläkin ihailtiin sitä, mikä oli hienoa ja sotilaallista. Nuoren luutnantin pintapuolisten pe-riaatteiden vastapainona olivat hänen hieno käytöksensä ja olkapolettinsa. Se oli sitä suvaitsevaista kristillisyyttä, joka antaa keisarille sen min-kä keisarin on ja Jumalalle sen mikä Jumalan on.

Kihlauksen jälkeisinä aikoi-na oli luutnantti Thoreldilla ankara taistelu taisteltavana turhamaisuutensa kanssa. Hänen avioliitonsa pakottaisi hänet luopumaan suuren maailman elämästä, jossa hän kuitenkin tähän saakka oli kaikki laakerinsa niittänyt. Ei kukaan hänen vapaasukuisista esimiehistään tai ystävistään toivottanut hänelle onnea — kihlauksesta ei oltu tietävinkään. Jos hänellä olisi ollut tukea morsiamestaan, jos tämä olisi ollut hänen läheisyydessään, niin olisi hän epäilemättä uhrannut paljon hänen tähtensä. Mutta tyttö oli kaukana maalla ja oikean rakkauten uhraavaisuudella hän rukoili kirjeis-sään, että toinen ei huolehtisi eikä olisi onneton — ”minä kyllä jaksan odottaa”.

Kihlauksen jälkeisinä aikoi-na oli luutnantti Thoreldilla ankara taistelu taisteltavana turhamaisuutensa kanssa. Hänen avioliitonsa pakottaisi hänet luopumaan suuren maailman elämästä, jossa hän kuitenkin tähän saakka oli kaikki laakerinsa niittänyt. Ei kukaan hänen vapaasukuisista esimiehistään tai ystävistään toivottanut hänelle onnea — kihlauksesta ei oltu tietävinkään. Jos hänellä olisi ollut tukea morsiamestaan, jos tämä olisi ollut hänen läheisyydessään, niin olisi hän epäilemättä uhrannut paljon hänen tähtensä. Mutta tyttö oli kaukana maalla ja oikean rakkauten uhraavaisuudella hän rukoili kirjeis-sään, että toinen ei huolehtisi eikä olisi onneton — ”minä kyllä jaksan odottaa”.

Luutnanttia ei pidä kehottaa huolettomuuteen. Ja luutnant-ti Thoreld taipui vihdoon hänen rukouksinsa. Kihlaus vanheni vuoden, vanheni kaksi, jopa kolmekin — ja neljäntenä rikkoi

sen sulhanen syytään selittämättä. S sammunut rakkaus, sanottiin, ja se syy riitti siihen aikaan.

Mutta paimenidylli ei haihtunut luutnantti Thoreldin miele-stä. Hän oli nähnyt rakkauden uhraavaisuutta silmästä silmään, ymmärtänyt sen ja tullut siitä liikutetuksi eikä löytänytään siitä enää toistamiseen. Naimahaluiset naiset, joita hän tanssitteli, eivät saaneet hänen tunteitaan väräjämmään — so. sellaisia tunteita, joita hän olisi voinut tunteiksi kutsua. He eivät kenties enää olisi onnettaan paljoo vaatineet, mutta hän vaati sitä enemmän. Hänellä oli omat kokemuksensa ja hän oli merkkillisen suljettu ja kylmä. Häntä alettiin pitää ihanteellisena ja hänestä sanottiin, että hän oli uskollinen nuoruutensa unelmille, niin kuin hänen-laisensa runollisen miehen sopikin.

Ja poikamiehenä hän eli, mutta aina huoletellisesti pukeutune-ena, iloisena ja hauskana. Poikamies josta naiset sanoivat, että hän, samoin kuin Bellman, katki surunsa ruusunpunaiseen.

Kerran levisi hänestä ja eräästä kauniista näyttelijättärestä Helsingissä juttu, joka ehkä olisi päättynyt kihlaukseen ja nai-misiin, elleivät toverit olisi miltei vaatimalla vaatineet, että hän sitä ennen eroaisi pataljoonasta. Siitä asiasta ei luutnantti Tho-reld puhunut koskaan, toverit olivat vaiti hekin, ja ainoastaan hienon maailman luukkaimmat kielet uskalsivat tehdä kaukaisia viittauksia runollisen luutnantin viimeisistä todellisesta tunte-enpurkauksesta. Mutta huhut olivat kuitenkin päässeet käsiksi tuohon tätä ennen moitteettomana pidettyyn mieheen. Olihan miltei käärmettä ruokittu omasta rinnasta, kun hän noin olisi voinut pettää kaartin vanhan kunnian.

JUOMAKULTTUURI

Selvänä Rattiin: Kopparberg ja FHRA yhteistyöhön vastuullisen juomakulttuurin puolesta

Juomayhtiö Kopparberg Finland Oy Ab ja auto-kulttuurin keskeinen toimija Finnish Hot Rod Association (FHRA) ry ovat solmineet merkittävän yhteistyön edistääkseen alkoholitonta juomakulttuuria ja liikenneturvallisuutta. Yhteiskampanja kantaa nimeä ”Jos ajat – otat alkoholitonta” ja se pyrkii kannustamaan kaikkia kuljettajia, erityisesti nuoria, valitsemaan ratin takana vastuullisesti.

Yhteistyön ydin on tuoda

alkoholittomat vaihtoehdot näkyvästi esille niissä tilanteissa, joissa autoilijat ja moottoriurheilun harrastajat kokoontuvat. Kampanja tulee näkymään vahvasti muun muassa FHRA:n American Car Show:ssa ja muissa moottorijouneuvotapahtumissa vuoden 2026 aikana.

Kopparberg Finland Oy Ab:n markkinointi- ja myyntijohtaja korostaa yhteistyön merkitystä.

”Alkoholittomien juomien markkina kasvaa voimakkaasti, ja näemme tärkeäksi olla mukana luomassa turvallista ja vastuullista juomakulttuu-

ria. FHRA:n tapahtumat tavoittavat laajan joukon ihmisiä, jotka arvostavat ajoneuvoja ja niiden turvallista käyttöä. Haluamme muistuttaa, että maukkaita, raikkaita ja alkoholittomia vaihtoehtoja on runsaasti tarjolla, kun on aika siirtyä ratin taakse”, hän kommentoi.

Kampanjassa maistatetaan ja tuodaan esille erityisesti Sofiero 0.0% olutta sekä Kopparberg 0.0% siidereitä. FHRA näkee yhteistyön luonnollisena jatkumona järjestön työlle liikenneturvallisuuden eteen.

”Moottoriurheilun ja autoharrastuksen ytimessä on aina ollut turvallisuus ja vastuullisuus. Tämän yhteistyön myötä voimme tehokkaasti tavoittaa jäsenistömme ja tapahtumakävijämme selkeällä ja positiivisella viestillä”, toteaa FHRA:n edustaja.

Kampanjan tavoitteena onkin muuttaa asenteita ja tehdä alkoholittomien juomien valitsemisesta helppo ja houkutteleva normi silloin, kun ajoneuvon kuljettaminen on edessä. Tapahtumien lisäksi kampanjaviestintä näkyy laajasti eri kanavissa vuoden 2026 ajan.

***4* Waasan Päivälehti, 16 marraskuuta 2025**

HUUMORI SATA VUOTTA SITTEN

LESKI
Opettaja kysyi: — Voiko joku teistä selittää minulle, mitä ”leski” tarkoittaa.. - Leski, vastasi pieni Anna, on vaimo, joka asui miehensä kanssa niin kauan, että tämä kuoli.

UIMAKILPAILU.
Pikku Karl oli äitinsä kanssa uintikilpailussa. Nyt seuraa - sanoi äiti - 100 metrin rintauinti naisille. Pikku Karl: - Äiti - onko käsien käyttö kiellettyä?

EINSTEIN
— Onko neiti lukenut Einsteinin suhteellisuusteorian? – No, en odotan, kunnes se tulee elokuvana.

OMIN JALKOILLA NÄHTY
– Minulla on hyvä ystävä, joka yleensä sanoo, ettei koskaan tiedä mistään mitään ennen kuin on omin jaloin nähnyt, mistä kenkä puristaa.

POSTIMIES
”Missä sinä olet ollut, kultaseni?” kysyi pikku Albertin äiti, kun tämä tuli kotiin parin tunnin poissaolon jälkeen. ”Kyllä, olimme ulkona Kallen ja Ollen kanssa leikkimässä postimiestä”, vastasi kulta. ”Todellako! Miten se sitten tapahtui?” »No, me kiersimme kaikkia taloja täällä ja laitoimme kirjoita kaikkiiin laatikoihin.» ”Mutta olivatko ne todella oikeita kirjoita?” »Kyllä sitten!» »Mistä sait ne sitten?»

»Kyllä, kyllä, ne löytyvät äidin työpöydän laatikosta. Se oli avoin, ja ne olivat niin kauniita, ja niitä oli kokonainen joukko leikatuilla silkkinauhoilla sidottuina.”

TAIDEKALUSTEET
Ymmärtävä asiakas: ”Kyllä, olen iloinen voidessani myöntää, että nämä modernit tuolit ovat uskomattoman mukavia ja tyylikkäitä, ja kauniita ja taiteellisia ja kaikin puolin erinomaisia, ja kyllä, pidän niistä niin paljon, mutta en ymmärrä miten istumaan niihin!”

PAKOLLINEN PAHA
Hän; ”Tyttö ei saisi rohkaista miestä kosimaan, jos hän ei aio sanoa kyllä.” Hän: ”Mutta ehkä se on helpoin tapa päästä eroon hänestä.”

SÄÄSTÄVÄINEN LAPSI
Olle: ”Äiti, eikö isä sanonut, että meidän on säästettävä?” Äiti: ”Kyllä, poikani.” Ollie; ”Mitä luulet, äiti, jos säästäisimme risiiniöljyssä.”

YSTÄVÄN KRITIIKKO
”No, mitä mieltä olet tästä taulukankaasta?” ”No, se on hyvä, luulin. En vain näe sitä kaikella maalilla, jonka olet levittänyt siihen.”

Astronomic picture of the week:

Dark side of the Moon. And the Earth.

Dark side of the Moon.png
A satellite images of the far side of the moon, illuminated by the sun, as it crosses between the DSCOVR spacecraft's Earth Polychromatic Imaging Camera (EPIC) and telescope, and the Earth - one million miles away.

NASA/EPIC
Public domain

Ensi viikolla:

BLOGGI-KIRJOITTAJAT

Kirjoita Waasan Päivälehteen – Etsimme bloggaajia!

Rakastatko ajatustesi, kokemustesi tai asiantuntemuksesi jakamista? Waasan Päivälehti etsii intohimoisia kirjoittajia, jotka haluavat luoda mielenkiintoista sisältöä lukijoillemme. Kirjoitatpa sitten paikallisista uutisista, kulttuurista, elämäntavasta, yrittäjyydestä tai omista kokemuksistasi – äänesi on tervetullut! Kirjoittaminen *Waasan Päivälehdelle* on loistava tapa saada tekstit laajemmin luetuiksi, tutustua uusiin ihmisiin ja kehittää luovuuttasi. Aiempaa kokemusta ei tarvita – tärkeintä on into ja ideat! Arvoamme monipuolisia näkökulmia ja uusia ääniä, jotka kuvastavat yhteisöämme elinvoimaa. Kiinnostuitko? Lähetä meille blogi-idea tai pieni näyteteksti, ja julkaisemme tekstisi mielellämme. Tule mukaan tekemään *Waasan Päivälehteä* paikka merkityksellisle keskusteluille ja inspiroiville tarinoille! Ota yhteyttä sähköpostitse waasanpaivalehti@gmail.com lisäiteja varten. Odotamme innolla kuulevamme sinusta!

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasussa on piirteitä 1870-luvun lehdistöstä. . Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten muutamassa sivussa on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini ja Monicaркеvat osan rutiininomaisesta toimitustyöstä, kuten käännöstyö, korrehtuurin luku ja lyhyen notisien kirjoittaminen. Kaikki tekstit on tarkastettu toimittajilla ja toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päivälehtityyppinen julkaisu, toistaiseksi se ilmestyy sunnuntaamuisin. mutta tavoitteenamme on että se jatkossa ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs.

Lukijoiden kirjoitukset ovat tervetulleet!

Lehti on paikallisessa omistuksessa ja tulee sellaisena pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Helsingin toimitus: Waasan Päivälehti, Toinen linja 9 B 36, 00530 Helsinki. Puhelin +358-40-5462455. Ilmoitukset pyydetään lähettämään emaililla jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.com

Lukijoilta

Erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen: waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.

waasanpaivalehti@gmail.com

jpg-, tiff- tai png-muodossa. Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen.

Ota yhteyttä: waasanpaivalehti@gmail.com

Waasan Päivälehti
waasanpaivalehti@gmail.com

Mutta Tshernomyrdin ei pyhäntynyt tähän. Hänen kykynsä sanoa asioita, joita ei koskaan tapahtunut, mutta jotka silti tapahtuivat, oli legendaarinen. Entä looginen ristiriita, josta tuli venäläinen klassikko: ”Sität ei ole koskaan ennen tapahtunut, ja nyt se tapahtuu uudelleen.”

Hän oli myös selvä (ei-)kunnianhimostaan puhua liikaa. Ehkä hän aavisti, mitä oli tulossa: ”En aio puhua niin paljon, muuten sanon luultavasti jotain uudelleen.”

Jopa silloin, kun hän yritti olla raittiina venäläisten paheiden suhteen, hän toimitti kulta: ”Parempaa kuin vodka, ei ole mitään

pahempaa.”

Satiirikko Victor Shenderovichin mukaan Tšernomyrdin oli luonnonlapsi. Hän sanoi kadehtivansa poliitikkoa: ”Kirjailija tekee kovasti töitä, mutta Tšernomyrdin vain avaa suunsa ja mene eteenpäin: loistava lausaus syntyy.”

Vaikka Tšernomyrdinin politiikkaa saattoi olla vaikea ymmärtää, hänen ”Tšernomyrdinkansa” ovat todiste siitä, että joskus epävarmin viestintä voi olla rehellisintä – ja hauskinta.

KUVA: Viktor Tšernomyrdin (1938–2010), presidentin lehdistö- ja tiedotustoimisto. Creative Commons -attributio 4.0. Kuva vuodelta 2006.

TEKOÄLY

AI-luodut podcastit: Uusi aikakausi audiosisällön parissa

Digitaalisen median nopeasti kehittyvässä maailmassa tekoäly (AI) jatkaa rajojen venyttämistä ja muokkaa teollisuuksia sekä määrittelee luovia prosesseja uudelleen.

Yksi merkittävimmistä edistysaskeleista on Googlen NotebookLM, edistynyt kieliteknologia, jolla on potentiaalia mullistaa podcast-maailma. Sen kyky tuottaa laadukasta äänisisältöä, joka vastaa ihmisen tuottamaa, avaa uusia ja jännittäviä mahdollisuuksia tekoälyn ohjaamille tarinoille, koulutukselle ja viihteelle.

AI-luotujen podcastien nousu
Podcast-alan kasvaessa hurjaa vauhtia sisällöntuottajat ja mediayritykset etsivät jatkuvasti innovatiivisia työkaluja, joilla tehostaa tuotantoa ja vahvistaa

luovuutta. NotebookLM, joka sai alun perin huomiota kyvystään tuottaa korkealaatuisia tekstejä, on nyt ottanut askeleen äänisisällön pariin. Tämä uraauurtava teknologia voi tuottaa podcasteja, joita on lähes mahdotonta erottaa ihmisten luomista, mikä avaa uusia mahdollisuuksia tulevaisuudelle.

NotebookLM
tuottamien podcastien vetovoima perustuu useisiin ainutlaatuisiin ominaisuuksiin, jotka erottavat ne perinteisistä podcasteista: Luonnollisen kuuloinen ääni: NotebookLM voi tuottaa äänisisältöä, joka jäljittelee ihmisen puheen luonnollista rytmiä ja sävyä. Tämä takaa kuuntelijalle sujuvan kokemuksen, jossa on vaikea havaita, että podcast on tekoälyn luoma.

Monipuoliset aiheet: Olipa kyse uutisista, ajankohtaisista tapahtumista tai kevyistä tarinois-

Podcasts
<https://vpress.ovh/podcasts.htm>

ta, NotebookLM voi käsitellä monenlaisia aiheita. Sen joustavuus tekee siitä ihanteellisen työkalun sisällöntuottajille.

